

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Achterdijk 10, Hellevoetsluis

Opsteller(s): M.J.A. van der Neut

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Hellevoetsluis
Opsteller(s)	M.J.A. van der Neut
Datum	07-01-2020
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20190110v02
Aantal pagina's	34
Opdrachtgever	Van Dun Advies BV
Contactpersoon	M. Gerards
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Neut, M.J.A. van der, 2020. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Achterdijk 10, Hellevoetsluis, Rapportkenmerk: ER20190110v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	9
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	12
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	13
3.4 Planning.....	13
4 Onderzoeksresultaten Verordening ruimte.....	15
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	21
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	23
6 Conclusies & Aanbevelingen.....	27
6.1 Verordening ruimte.....	27
6.2 Beschermde soorten.....	27
7 Geraadpleegde bronnen.....	31
7.1 Literatuur.....	31
7.2 Internet.....	31
Fotobijlage.....	33

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Van Dun Advies BV heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Achterdijk 10, Hellevoetsluis, gemeente Hellevoetsluis. De aanleiding betreft onder andere de geplande renovatie van een manage met bijbehorende gebouwen op het genoemde adres, zijnde fase 2 (zie verder Hoofdstuk 3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en

beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een kleine fotobijlage.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. In voorliggende quickscan blijft de bescherming van Natura 2000-gebieden in opdracht van de opdrachtgever (Van Dun Advies B.V.) buiten beschouwing.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreffen soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of

1 www.rvo.nl

dieren te voorkomen².

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 hectare of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze quickscan blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

2.2 *Verordening ruimte*

In de Verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van Belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan betreft de bebouwing van Manege stal Flicka aan de Achterdijk 10. De manege bevindt zich ten noorden van Hellevoetsluis, gemeente Hellevoetsluis, provincie Zuid-Holland. De modernisatie van de manege is verdeeld in twee fasen: fase 1 betreft het verlengen van de bestaande buitenbak en de bouw van een nieuwe rijhal met horecagelegenheid (zie Afbeelding 1). Deze fase valt buiten voorliggende quickscan, want is in een eerder stadium reeds onderzocht³. Fase 2 betreft het moderniseren van het bedrijfsgedeelte (zie Afbeelding 1). Voorliggende quickscan heeft uitsluitend betrekking op fase 2.

Afbeelding 1. Ligging plangebied met daarin de twee fasen aangegeven. Zie voor regionale ligging kaartinzet rechtsonder.

3.2 *Beschrijving*

- Het plangebied bestaat uit Manege Stal Flicka, gevestigd aan de Achterdijk 10 in het buitengebied van Hellevoetsluis. De manege bevindt sinds 1971 op het genoemde adres.
- De manege bestaat uit een aantal gebouwen die door de jaren heen aaneengebouwd zijn. De gebouwen bestaan uit een aantal paardenstallen, een opslagloods, een kleine rijhal en een kantine (zie Afbeelding 2). Tevens zijn op de locatie 2 bedrijfswoningen aanwezig. Buiten liggen een ruime paardenbak, een parkeerterrein en paardenweiden.
- In de ietwat verouderde paardenstallen staan 35 eigen paarden en zo'n 11 pensionpaarden gestald.
- Opgaande begroeiing bestaat uit gewone beukheggen van ongeveer een halve meter hoog op het achterterrein van de manege (zie Afbeelding 3). Verder bestaan de paardenweiden voornamelijk uit algemene plantensoorten zoals vogelmuur, melkdistel, madeliefje en diverse klaver-, zuring- en grassoorten. Nabij de woning is tuinbeplanting aanwezig en langs de Achterdijk staat een houtsingel bestaande uit leylandcipres, paardenkastanje, gewone es en meidoorn.
- Binnen het plangebied is open water afwezig. De sloot op het terrein valt buiten het (plan)gebied. Beide slootdelen zijn verboden middels een duiker. Oevervegetatie is marginaal aanwezig. Direct ten westen van het plangebied ligt de Strypsche Wetering, een van noord naar zuid lopende watergang min of meer evenwijdig aan de Moersaatsenweg.
- Ondergrondse ruimten zijn afwezig.
- Verlichting is binnen het plangebied aanwezig in de vorm van stal- en erfverlichting. In de directe omgeving is ook straatverlichting en woonverlichting aanwezig.

Afbeelding 2. Bedrijfsgedeelte Manege Stal Flicka (Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.)

Afbeelding 3. Achterterrein manege met rijbak en paardenweiden (Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.)

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

Fase 2 betreft de voorgenomen modernisatie van het bedrijfsgedeelte van de manege. Initiatiefnemer wenst de stallen te renoveren en om te bouwen tot groepsaccommodatie, B&B of H&B (horse and breakfast). Tevens worden de bestaande rijhal, kantine en bedrijfswoningen gerenoveerd en wordt er een machineberging gebouwd. De sloot in het plangebied valt buiten de ontwikkeling en blijven in huidige staat behouden. Afbeelding 4 geeft een ruimtelijk beeld van deze ontwikkelingen.

3.4 Planning

De exacte planning is op dit moment (nog) niet bekend maar initiatiefnemer is voornemens fase 2 te realiseren binnen een periode van 10 jaar.

Afbeelding 4. Stedenbouwkundig schetsplan Manege Stal Flicka (Bron: Van Dun Advies B.V.)

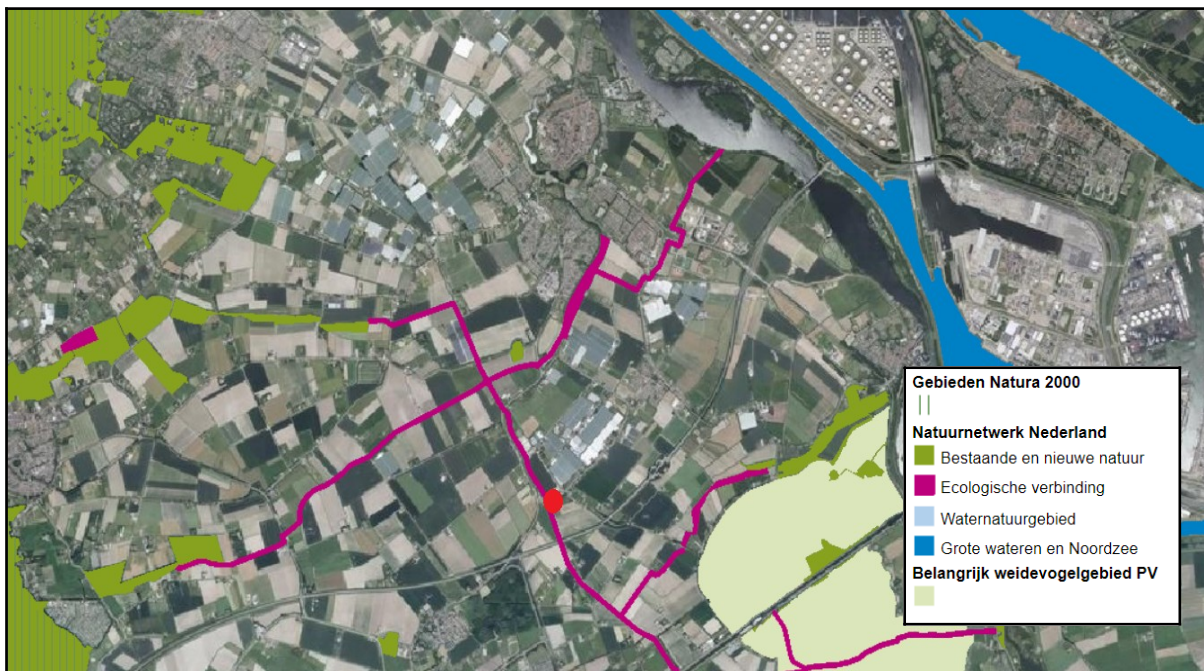
4 Onderzoeksresultaten Verordening ruimte

4.1.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) ligt op ca. 6 meter ten westen van het plangebied. Dit betreft ecologische verbindingszone de Strypsche Wetering, een noord- zuid georiënteerd kanaal met aan weerszijde onverharde oevers begroeid met riet (zie Afbeelding 5). De aanwijzing als NNN is bepaald op basis van de wezenlijke kenmerken en waarden, gebaseerd op natuurdoelen, van het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en –kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde. Er is geen sprake van blijvende verstoring op de hierboven genoemde wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied als gevolg van de ontwikkeling. Ruimtebeslag op dit gebied is niet aan de orde, de ontwikkeling vindt in zijn geheel buiten het Natuurnetwerk Nederland plaats. Opslag van bouwmaterialen dient daarbij dan ook op eigen terrein te gebeuren en niet in de oever van de Strypsche Wetering.

4.1.2 Belangrijk weidevogelgebied

Belangrijk weidevogelgebied bevindt zich op een afstand van circa 1,8 km. ten oosten van het plangebied en bestaat uit de polders langs het Voornse Kanaal. Wegens de aard van de werkzaamheden en afstand tot het plangebied zijn negatieve effecten op Belangrijk Weidevogelgebied uitgesloten.

Afbeelding 5. Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van beschermde gebieden (Bron: <http://pzh.b3p.nl>)

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 28-11-2018 door K. van Veen, ecologisch deskundige⁴ bij Ecoresult B.V. Aanvullend is een tweede veldbezoek uitgevoerd op 29-01-2019 door M. van der Neut, ecologisch deskundige bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)⁵ is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

De resultaten van voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

4 Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5 <http://app.quickscanhulp.nl/>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km

Tabel 2. Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 11-01-2019.

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten, te weten huismus. Geschikte locaties voor vaste rust- en verblijfplaatsen zijn onder andere aanwezig onder dakpannen en op houten balken. Andere gebouwbewonende soorten zoals kerkuil, steenuil, ooievaar, grote gele kwikstaart of slechtvalk zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Het hele plangebied is zowel uitpandig als inpandig onderzocht op sporen van met name uilen. In geen van de gebouwen zijn nestkasten aanwezig of zijn sporen van aanwezigheid zoals poepstrepen, braakballen of veren aangetroffen.

Nesten van boombewonende vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats (boomvalk, buizerd, roek) zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Tijdens dit veldonderzoek is daarbij extra aandacht besteed aan de houtsingel. Tevens zijn soorten als steenuil en ransuil uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen prooiresten, braakballen of nestkasten aangetroffen. Verder zijn er geen openbare waarnemingen beschikbaar die doen vermoeden dat het plangebied een essentieel functioneel

leefgebied voor dergelijke soorten bedraagt.

5.2.2.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor categorie 5 soorten zoals koolmees, spreeuw, boerenwaluw en pimpelmees. De bebouwing is geschikt voor voortplantingsplaatsen van deze soorten. In de schuur met hooizolder is dan ook een boerenwaluwnest aangetroffen (zie Afbeelding 6).

Afbeelding 6. Aangetroffen boerenwaluwnest in schuur met hooizolder.

5.2.2.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (gebouw-, struiken boombroeders). Verscheidene algemene vogelsoorten zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek waaronder: merel, heggenmus, roodborst, winterkoning en houtduif.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaats van gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, te weten huismus. Deze soort kan voorkomen in de twee bedrijfswoningen en de grote schuur met hooizolder. Overige bebouwing is

voor huismus ongeschikt. De sloop en renovatiewerkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is daardoor nodig om te bepalen:

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Ook moet worden onderzocht of het plangebied tot (essentieel) functioneel leefgebied behoort, indien er kapwerkzaamheden aan tuinbeplanting of de houtsingel plaatsvinden met als gevolg dat functioneel groen al dan niet afwezig is. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei door middel van 2 veldonderzoeken of in de periode 10 maart - 20 juni door middel van 4 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

5.2.3.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Vogels met niet jaarrond beschermde nesten zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden. Wel heeft het de voorkeur om de nieuwe bebouwing toegankelijk te houden voor boerenzwaluw. Dit kan bijvoorbeeld door deuren, luiken en ramen in de broedtijd langdurig open te laten/zetten. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

5.2.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (gebouw-, struiken

boombroeders). Verscheidene algemene vogelsoorten zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	1 - 5 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km

Tabel 3. Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 11-01-2019.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Geschikte locaties voor verblijfplaatsen zijn met name aanwezig in de twee bedrijfswoningen. Verblijfplaatsen kunnen zich hier bevinden tussen de dakpannen, onder de dakoverstekken en nabij schoorstenen en kozijnen. De grote schuur is minder geschikt maar ook hier kunnen verblijfplaatsen zich bevinden in spleten tussen de houten steunbalken en tussen het dak en de houten balken. Deze bebouwing (schuur +

bedrijfswoningen) in het plangebied is geschikt als kraam-, zomer-, paar/, en winterverblijfplaats. Overige bebouwing in het plangebied (paardenstallingen en hooiopslag) is ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Laatstgenoemde voor solitaire of enkele dieren. De te verwachten soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Andere soorten vleermuizen worden op basis van de aanwezige beschikbare ruimten en de ligging in open agrarisch gebied niet verwacht.

Het plangebied is ongeschikt voor boombewonende vleermuizen. In de in het plangebied aanwezige bomen zijn geen boomholten aanwezig, derhalve is aanwezigheid uitgesloten. Het plangebied is tevens geschikt als niet essentieel functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied) voor vleermuizen. Essentiële lijnvormige en windluwe structuren zijn afwezig in de vorm van dichte aaneengesloten groenstructuren, gebouwen en bosschages. Daarmee wordt het plangebied als niet essentieel functioneel leefgebied voor vleermuizen beoordeeld.

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijnsoorten

Het plangebied is ongeschikt voor de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige habitatrichtlijnsoorten zandhagedis, bever, groenknolorchis, rugstreepad en bruinvis wegens ontbreken van geschikt habitat. Poeltjes en vergraafbare (zand)bodem zijn afwezig. Rugstreepad en groenknolorchis komen voor in de duinen (bron: NDFF⁶). Deze duinen liggen op meer dan 5 kilometer van het plangebied. Het plangebied is, zelfs voor een mobiele soort als rugstreepad, redelijkerwijs niet te bereiken. Zandhagedis komt voor in gebieden met open en zand en heidevelden. Grote waterrijke gebieden met bosschages vormt het leefgebied van bever. Groenknolorchis is te vinden in voedselarme gebieden met zand en kalk (duinen). Bruinvis is een soort van de kustwateren. Al deze beschreven habitats zijn niet aanwezig in en rond het plangebied.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen. Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) is in het plangebied niet uit te sluiten.

Renovatiwerkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden.

6 <https://ndff-ecogrid.nl>

Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 1 oktober middels 5 bezoeken (3 in het voorjaar, 2 in het najaar), om te bepalen of:

- Voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁷ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vleermuizen aanwezig zijn dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Afstand
Gewone pad	Amfibieën	Ja	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Woelrat	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën	Ja	1 - 5 km
Bruine kikker	Amfibieën	Ja	1 - 5 km
Meerkikker	Amfibieën	Ja	1 - 5 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Konijn	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Vos	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km

Tabel 4. Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 11-01-2019.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 *Vaatplanten*

Het groen in het plangebied bestaat enkel uit aangeplante sierplanten en struiken afgewisseld met gazon en agrarisch landschap. Glad biggenkruid is een pionierssoort van zandige gronden en onbeheerde akkerranden. Dergelijk habitat is niet in het plangebied aanwezig. Dit sluit de aanwezigheid van zeldzame soorten redelijkerwijs uit.

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is ongeschikt voor grondgebonden zoogdieren die niet zijn vrijgesteld in Zuid-Holland. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten zijn redelijkerwijs uitgesloten wegens het ontbreken van steenstort, gevarieerde beplanting en houtstapels. Het hele plangebied is in- en uitpandig onderzocht op sporen van met name steenmarter. In het plangebied zijn geen sporen van bewoning (latrines, prooiresten, ligplaatsen) aangetroffen. Een foeragerend of passerend dier is niet uitgesloten echter betreft het plangebied geen essentieel leefgebied. Het plangebied is verder enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel, bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis. Het groen in het plangebied bestaat uit het groen in tuinen omsloten door open agrarisch landschap. Geschikt habitat voor das, eekhoorn, waterspitsmuis en boomarter is derhalve afwezig. Incidentele exemplaren kunnen echter niet worden uitgesloten, maar het plangebied vormt daarbij geen essentieel onderdeel van functioneel leefgebied.

5.4.2.3 *Amfibieën reptielen en vissen*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad (landhabitat). Voor andere soorten amfibieën, reptielen en vissen is het plangebied ongeschikt. Deze zijn tevens op basis van het bronnenonderzoek niet te verwachten.

5.4.2.4 *Overige soortgroepen*

Het plangebied is ongeschikt voor volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige gewone en grijze zeehond. Beide soorten komen voor in de kustwateren en zijn voornamelijk gebonden aan zoutwater. Aanwezigheid binnen het plangebied kan dus met zekerheid worden uitgesloten.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied bestaat geen potentie voor nationaal beschermde soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden. Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde muissoorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt zoals huisspitsmuis, huismuis en bosmuis. In de omgeving zijn potenties aangetroffen voor andere in Zuid-Holland vrijgestelde soorten zoals gewone pad en bruine kikker. Deze potenties vallen echter buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals dergelijke muizen waar mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6 Conclusies & Aanbevelingen

6.1 *Verordening ruimte*

Op basis van de aard van de werkzaamheden valt op voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Beschermde weidevogelgebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied van huismus. Deze potenties hebben betrekking op de twee bedrijfswoningen en de grote schuur. Overige bebouwing in het plangebied is ongeschikt voor huismus. Verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 van de Wnb kunnen worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is nodig in de periode 1 april- 15 mei door middel van 2 veldbezoeken (of 4 veldbezoeken in de periode 10 maart-20 juni). Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

6.2.1.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Potentieel aanwezige categorie 5 soorten (o.a. spreeuw, pimpelmees, boerenwaluw en koolmees) betreffen lokaal en regionaal algemene vogelsoorten met voldoende alternatieven en zijn derhalve niet jaarrond beschermd. Wel wordt aanbevolen om de toekomstige bebouwing toegankelijk te maken voor boerenwaluw. Op deze manier blijft het plangebied geschikt als broedgebied voor deze soort. In

gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten or buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.2.1.3 *Algemene vogels*

Het plangebied potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels als houtduif en merel. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger). Deze potenties hebben betrekking op de twee bedrijfswoningen en de grote schuur. Overige bebouwing in het plangebied is ongeschikt voor vleermuizen. Door de werkzaamheden kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 1 oktober middels 5 bezoeken.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor nationaal beschermde soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden. Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde muissoorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt als huismuis en bosmuis. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op de genoemde muissoorten zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6.2.4 Overzicht benodigd aanvullend onderzoek

	Onderzoeksperiode											
Soortgroep	Januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
huismus												
vleermuizen												

Tabel 5: Benodigd aanvullend onderzoek en onderzoeksperioden.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden & soorten

- <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?tabFilter=INSTRUCTIE>
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <http://app.quickscanhulp.nl/>
- <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul#4>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Fotobijlage

Afbeelding zolder van grote schuur. (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.)

Afbeelding van huidige rijhal welke wordt gerenoveerd tot ponyhal (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.)

Afbeelding paardenstalling naast rijhal (links) (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.)

Afbeelding van sloot op terrein van manege. De sloot valt echter buiten de ontwikkeling (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.)